

Χριστόφορου Σεβαστίδη, Εφέτη, ΔΝ, Προέδρου της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων

Βασίλη Φαϊτά, Εφέτη ΔΔ, Γενικού Γραμματέα της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών

Βανέσσας Παναγιώτας Ντέγκα, Προέδρου Πρωτοδικών ΔΔ, Ταμία της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών

Να καταργηθεί η εισφορά αλληλεγγύης και για τους μισθωτούς του δημοσίου τομέα και τους συνταξιούχους

Η εισφορά αλληλεγγύης επιβλήθηκε για πρώτη φορά στο κατώφλι της μνημονιακής εποχής με το άρθρο 29 του ν. 3986/2011 και εξακολούθησε με διαδοχικές παρατάσεις. Στην αιτιολογική έκθεση του συγκεκριμένου άρθρου ο νομοθέτης επικαλούνταν τα εξής «..Η δεινή αυτή δημοσιονομική κατάσταση πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα με σημαντικές τομές και πρωτοβουλίες και με τήρηση των αρχών της ισότητας, της αναλογικότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Κάθε πολίτης καλείται να συμμετέχει στην εθνική αυτή προσπάθεια και ανάλογα με την ικανότητά του να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη».

Με το άρθρο 298 του ν. 4738/2020 απαλλάσσονται πλέον από την υποχρέωση καταβολής εισφοράς αλληλεγγύης οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, μέλη Δ.Σ, ενώ απαλλαγή προβλέπεται και για το φορολογικό έτος 2020 στα εισοδήματα από κεφάλαιο, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου και από τόκους. Η μοναδική κατηγορία πολιτών που υπόκειται στο εξής σε εισφορά αλληλεγγύης είναι οι μισθωτοί του δημοσίου τομέα και οι συνταξιούχοι.

Αφετηρία της συζήτησης θα πρέπει να είναι η νοηματοδότηση της έννοιας «αλληλεγγύη» και να διερευνηθεί κατά πόσο ειλικρινής είναι η επίκλησή της από τον νομοθέτη. Το βασικό προσδιοριστικό στοιχείο της

αλληλεγγύης είναι οι κοινοί δεσμοί που αναπτύσσονται ανάμεσα σε ανθρώπους ή ομάδες ανθρώπων που αγωνίζονται στην ίδια κατεύθυνση και έχουν την συνείδηση του κοινού συμφέροντος. Η αλληλεγγύη προϋποθέτει κατά βάση ισότιμες, διαρκείς και ανιδιοτελείς σχέσεις των μελών στηριγμένες στον απόλυτο σεβασμό. Η «δια νόμου» επιβολή κοινωνικής αλληλεγγύης αντιφάσκει με τον αυθόρμητο χαρακτήρα της και υποκρύπτει μιας μορφής κρατική φιλανθρωπία. Αυτήν που γεννήθηκε μέσα από τα συντρίμια του κοινωνικού κράτους και των κοινωνικών παροχών. Τη φιλανθρωπία που αντιμετωπίζει τη μεγέθυνση της φτώχειας και των ανισοτήτων σαν νομοτέλεια, που απαλλάσσει τα μεγάλα εισοδήματα και τα τεράστια επιχειρηματικά κέρδη από την αναλογική κατανομή φορολογικών βαρών και αναθέτει την ευθύνη συντήρησης των φτωχών στους λιγότερο φτωχούς. Η θεσμοποιημένη φιλανθρωπία είτε ιδιωτική είτε κρατική, που δεν είναι «ούτε σα σταγόνα νερού σε φλογισμένο καμίνι», βασίζεται σε ανισότιμες κοινωνικές σχέσεις που διαρκώς αναπαράγονται.

Ο περιορισμός της υποχρέωσης «εισφοράς αλληλεγγύης» μόνο στους εργαζόμενους στον δημόσιο τομέα και στους συνταξιούχους, πέρα από το γεγονός ότι επιβαρύνει τους φορολογικά συνεπέστερους πολίτες, δημιουργεί πρόβλημα ασυμβατότητας με το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος που ορίζει «οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις τους». Το νόημα της συνταγματικής διάταξης είναι ότι οι νόμοι που επιβάλουν φορολογικά βάρη δεν μπορούν να προβαίνουν σε αδικαιολόγητες διακρίσεις ή να επιβαρύνουν δυσανάλογα και υπέρμετρα ορισμένες κατηγορίες πολιτών, πόσο μάλλον μία μοναδική κατηγορία. Αλλά και με τα άρθρα 20 και 21 παρ. 1 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ που καθιερώνουν την αρχή της απαγόρευσης αθέμιτων διακρίσεων, η οποία, κατά πάγια νομολογία του ΔΕΚ/ΔΕΕ, επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται διαφορετικά παρόμοιες καταστάσεις, εκτός αν η διαφορετική αυτή μεταχείριση δικαιολογείται, ως ερειδόμενη σε αντικειμενικό και εύλογο κριτήριο. Τέτοιο κριτήριο δεν υφίσταται εν προκειμένω, αφού, ως εκ της φύσης της επίμαχης φορολογικής υποχρέωσης, κανένας αποχρών λόγος δεν δικαιολογεί τη διατήρησή της ειδικά και μόνο στους μισθωτούς του δημόσιου τομέα και τους συνταξιούχους. Η κατά τον ανωτέρω τρόπο δυσμενής φορολογική μεταχείριση μόνο των εν λόγω κατηγοριών φορολογούμενων

καθίσταται σαφώς αυθαίρετη, αφού στον ν. 4738/2020 δεν γίνεται επίκληση κανενός γενικού και αντικειμενικού κριτηρίου που να ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες συνθήκες αυτών. Το τελευταίο τούτο επιβεβαιώνεται από την ίδια την αιτιολογική έκθεση του νόμου που επέβαλε την «εισφορά αλληλεγγύης», η οποία επικαλείται την ευθύνη «κάθε πολίτη».

Για συναφείς λόγους, άλλωστε, η συγκεκριμένη φορολογική επιβάρυνση μετά τον περιορισμό της σε μία μόνο κατηγορία πολιτών παύει να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της προβλεπόμενης στο άρθρο 25 παρ. 1 δ' του Συντάγματος αρχής της αναλογικότητας.

Η έξοδος της Ελλάδας από τις δεσμεύσεις των μνημονίων αίρει τη δικαιολογητική βάση ενός ειδικού φόρου που, σύμφωνα με τους εμπνευστές του, είχε εξ αρχής στενό χρονικό ορίζοντα και επιβλήθηκε λόγω έκτακτων καταστάσεων. Η μεταμνημονιακή Ελλάδα δεν μπορεί να στηρίζεται σε μια αποσπασματική και συγκυριακή κρατική φιλανθρωπία που αντιμετωπίζει τα συμπτώματα και όχι την ασθένεια. Η συνταγματική επιταγή για αναλογική και προοδευτική φορολογική επιβάρυνση των πολιτών ανάλογα με τα εισοδήματά τους να γίνει ο ανεξάρητος κανόνας. Η εισφορά αλληλεγγύης πρέπει να καταργηθεί και για τους μισθωτούς του δημοσίου τομέα και τους συνταξιούχους.